

SAKSGANG		
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
MULTEK-utvalet	04.02.2016	024/16
MULTEK-utvalet	09.02.2016	039/16
Kommunestyret	22.02.2016	026/16

Avgjerd av: Kommunestyret Saksbehandlar: Bjørn Aurlien	Objekt: Arkiv: S11	Arkivsaknr.: 16/62-2
---	-------------------------------------	--------------------------------

Uttale til konsesjonssøknad - Ommedal kraftverk

Vedlegg:

Dok.nr Tittel på vedlegg
264688 Kart Ommedal

Oppsummering:

Det er ei nasjonal målsetting å auke produksjonen av fornybar energi. Gloppen kommune har naturressursar som kan utnyttast med moderate naturinngrep, og har så langt sett positivt på dei fleste prosjekta som har vore sendt på høyring.

Rådmannen meiner opplevingsverdien av elva vil bli redusert ved ei utbygging, og stiller spørsmål ved konklusjonane i rapporten som gjeld minstevassføring. Rådmannen registrerer at det også for dette prosjektet er høge utbyggingskostnader, men har elles ikkje vesentlege merknader til at det blir gitt konsesjon.

Bakgrunn for saka:

NVE har lagt konsesjonssøknad for bygging av Ommedal kraftverk ut til offentlig gjennomsyn med merknadsfrist 18.03.2016.

Saksutgreiing:

I følgje matrikkelen vart fallretten til Ommedalselva frådelt frå grunneigarane til Sogn og Fjordane fylkeskommune i 1961. Denne vart overteken av SFE Produksjon AS i 2010. Det er ikkje utfyllande orientert om dette i søknaden, men fallretten omfattar tydelegvis også Ommedaltverrelva som nå blir søkt utbygd.

Vesleelva er ei sideelv til Tverrelva som går saman med denne om lag på kote 380. Inntaket til kraftverket er planlagt i Vesleelva om lag på kote 430. Her er tenkt ein om lag 40meter lang og inntil 4 meter høg gravitasjonsdam med tilhøyrande inntakskonstruksjonar. Det er også planlagt å overføre vatnet frå Tverrelva til Vesleelva. Inntaket i Tverrelva vil vere ein 25meter lang og inntil 4 meter høg gravitasjonsdam om lag på kote 437. Det er rasfare i inntaksområda, og damtype og inntakskonstruksjonar vil bli tilpassa dette. Dei to inntaksdammane blir på eit knapt dekar kvar.

På vedlagt kart og bilde er vist korleis røyr gata er tenkt plassert i terrenget. Røyr med diameter 900 mm blir grave ned frå inntaket i Tverrelva til inntaksbassenget i Vesleelva. Området er dels myr og dels lauvskog, truleg med relativt grunt jordsmonn slik at noko

sprenging må påreknast i grøftetraseen. Frå inntaket i Vesleelva vil vassvegen bestå av 500 m bora sjakt med diameter 1200 mm, 30 m trykktunnel, 470 m røyr på fundament i tunnel og 100m nedgrave røyr fram til kraftstasjonen. Siste delen går gjennom eit innmarksbeite. 22kV-linje som ein planlegg å kople seg til går gjennom dette området.

Det går ein landbruksveg opp lia til Ommedalstøylen. Det er planlagt 80 m ny permanent veg frå støylsvegen til inntaket i Tverrelva og vidare om lag 300 m langs røyrkata til hovudinntaket i Vesleelva. Vidare er det planlagt om lag 70 m mellombels veg til tunnelinnslaget, og 30m permanent veg til kraftstasjonen.

Kraftstasjonen blir plassert på kote 41 attmed elva rett på oppsida av fylkesvegen. Her vil det bli ein kraftstasjonsbygning på om lag 100 m² med turbin med installert effekt på 6,5 MW. Forventa middel årsproduksjon er 8,1 GWh vinterkraft og 10,8 GWh sommarkraft, til saman 18,9 GWh. Slukeevna er på om lag 520 l/s frå Tverrelva og 2000 l/s samla, dette tilsvarar 2,25 x middelvassføringa. Det er planlagt minstevassføring på 90 l/s 1/5 – 30/9 og 20 l/s 1/10 -30/4 som samsvarer med 5-persentil vassføring. Det er ikkje lagt opp til minstevassføring i Tverrelva frå inntaket og dei om lag 250 metrane fram til samløpet med Vesleelva.

Tilknytning til eksisterande 22kV-kraftlinje er planlagt via 45m jordkabel til tilknytingspunktet. Det er ikkje gjort greie for om eksisterande 22kV-linje har tilstrekkeleg kapasitet til å ta i mot produksjonen, men overordna nett har ikkje kapasitet i dag. Ein er difor avhengig av at det blir gitt konsesjon til ny 132kV-linje frå Gjengedal til Storebru med tilhøyrande transformatorstasjonar, og denne vil ikkje bli bygd utan at det blir gitt konsesjon til Gjengedal kraftverk.

Utbygginga vil innebere eit masseoverskot på om lag 5000 m³ som er planlagt brukt for å heve eit om lag 8 dekar stort flaumutsett jordbruksområde langs elva.

Økonomiske konsekvensar for kommunen:

Utbyggingskostnadene er kalkulert til 78 mill. som gir ein utbyggingspris på 4,10 kr/kWh. Søkjar meiner utbygginga vil gi inntekter til eigar, grunneigar, fallrettseigar, kommunen og staten, men det ligg ikkje ved ei økonomisk analyse av utbygginga, eller ei stipulering av t.d. inntektene til kommunen gjennom auka skatteinngang og utbytte. Gloppen kommune/Gloppen Energi AS eig 3,36% av aksjane i SFE.

Rådmannen si vurdering:

Kommunestyret har vedteke følgjande retningslinjer for kommunen si behandling av søknader om småkraftverk:

Gloppen kommunestyre er positive til at det kan byggast ut småkraftverk i kommunen. Før kommunestyret tek avgjer til den einskilde søknad skal kommunestyret vurdere:

- *Visuelt inntrykk etter utbygging*
- *Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m m)*
- *Tilhøvet til anna næring (t. d turistnæring, utmarksnæring)*
- *Naturinngrep ved utbygging*
- *Den samla utbygging i området*
- *Kraftlineføring*
- *Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta*
- *Økonomi*
- *Eigarskap*

Det vil normalt ikkje bli tilrådd utbygging i område som det allereie er lagt vernerestriksjonar på.

1. Visuelt inntrykk etter utbygging

Utbygginga i kraftstasjonsområdet vil ha lite å seie visuelt, då dette ligg midt i bebygd område. Inntakskonstruksjonane vil vere framandelement i elva, men vil berre vere synlege på nært hald. Støylsvegen kan truleg uansett seiast å vere eit langt større terrenginngrep enn dei fysiske konstruksjonane knytt til kraftutbyggingsplanane. Den gamle råsa til Ommedalstøylen følgjer i lengre parti ryggen oppover langs sørsida av elva, mange stader med godt utsyn til elva, og vesentleg redusert vassføring kan bli opplevd negativt. Råsa kryssar Vesleelva litt nedom inntaket. Støylsråsa ber preg av redusert bruk etter at vegen til Ommedalstøylen vart bygd, men er framleis rimeleg lett å finne og god å gå. Dette er ein av Gloppen sine 20 anbefalte turar, avmerka på turkartet og anbefalt på kommunen si heimeside. Rådmannen er likevel usikker på kor mange som faktisk går her. Ommedalstverrelva er eit fint landskapselement som vil få redusert opplevingsverdi, men den er synleg i eit svært avgrensa landskapsrom med lite ferdsle.

2. Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m.m.)

Masseoverskotet vil bli brukt til å heve om lag 8 dekar dyrka mark som er utsett for flaum. Elles kan ikkje rådmannen sjå at det er vesentlege verknader for landbruket. Rådmannen har ikkje oversikt over kva utbygginga kan ha å seie økonomisk for grunneigarane.

3. Tilhøve til anna næring (t.d. turisme, utmarksnæring)

Her er lite anna næring enn landbruk lokalt i Ommedal. Det er nemnt i søknaden at det i byggeperioden vil vere behov for arbeidskraft, truleg lokal. Kor mykje som kan gjerast av lokale firma vil vere avhengig av kor mange utbyggingar som får konsesjon og som skal realiserast samtidig.

4. Naturinngrep

Ein del av dette er omtalt under pkt. 1. Valet av utbyggingsløysing med bora sjakt og tunnel er gunstig med tanke på naturinngrep. Konklusjonen frå konsekvensvurderinga for biologisk mangfald er at utbygginga vil ha liten negativ konsekvens, men rådmannen ser ikkje bort frå at ein annan konsulent kunne kome til eit anna resultat, då rapportane som følgjer ulike småkraftsaker har ein del ulikskaper. I følgje utgreiinga er det lite kunnskap om korleis redusert vassføring verkar på fuktkrevjande flora langs elva, og difor ikkje grunnlag for å seie kor stor minstevassføringa burde vere. Rådmannen er litt overraska over denne konklusjonen, både fordi andre konsulentar synest å ha meir kunnskap om dette, og at kraftutbygging med redusert vassføring ikkje er noko nytt fenomen.

5. Samla utbygging i området

NVE har sendt på høyring 12 småkraftsaker i Gloppen samtidig og ber spesielt om at samla belastning av utbyggingane blir vurdert.

Dei næraste eksisterande kraftverka er Rongkleiv kraftverk (utbygd), Gjengedal kraftverk (omsøkt) og Aa-Tverrelva kraftverk (konsesjon gitt). Ingen av desse ligg i umiddelbar nærleik til Ommedal kraftverk. Det ein føresetnad for utbygginga at Gjengedal kraftverk og ny 132kV-kraftlinje til Storebru blir bygd.

Kommunestyret har ikkje gitt nærare kriterier for kva som skal ligge i ei vurdering av samla utbygging. Dei andre kraftverka som er nemnt vil i liten grad ha noko å seie for desse utbyggingsplanane.

6. Kraftlinjeføring
Kraftlinjeføringa for dette prosjektet er heilt uproblematisk. Eventuelle behov for oppgradering av eksisterande 22kV-linje er ikkje omtalt, og kan difor ikkje vurderast. SFE har søkt konsesjon for 132kV-linje frå Gjengedal til Storebru, men denne linja vil ikkje gå gjennom Ommedal.
7. Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta
Slukeevne på 2,25x middelvassføring er ei relativt høg utnytting, og ein må rekne med at vassføringa i elva i stor grad blir endra til nokre større og mindre flaumtoppar og elles på det jamne minstevassføring. Særleg i sommarperioden reknar rådmannen med at dette vil vere ei vesentleg og merkbar endring frå naturleg situasjon. Brukstida av kraftverket er stipulert til 2900timar, som tilsvarar om lag 4 månader drift med full last.
8. Økonomi
Utbyggingspris på 4,10 kr/kWh er svært høgt i forhold til tidlegare godkjente småkraftprosjekt i Gloppen kommune.
9. Eigarskap
SFE eig fallretten og står som søkjar og utbygger. Gjennom det er også Gloppen kommune involvert på eigarsida.

Det er ingen vernerestriksjonar på det aktuelle vassdraget.

RÅDMANNEN SI TILRÅDING:

Gloppen kommunestyre har ikkje vesentlege innvendingar mot at det blir gitt konsesjon til utbygging av Ommedal kraftverk, men sluttar seg til spørsmåla rådmannen har stilt i saksutgreiinga til nokre av konklusjonane i søknaden.

04.02.2016 MULTEK-UTVALET

024/16 VEDTAK:

Saka blir utsett til nytt møte den 9. februar 2016.

Vedtaket var samrøystes.

09.02.2016 MULTEK-UTVALET

Solveig Lien Gusdal (Sp) og Ole Henning Ommedal (Sp) gjekk frå som ugilde i medhald av § 6, 2. ledd i forvaltningslova.

Framlegg frå **Mariel Eikeset Koren (MDG):**

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing og til dei naturverdiane som eit slikt inngrep går utover og rår NVE til å ikkje gje konsesjon.

Framlegget fekk ei røyst og fall.

Framlegg frå **Arnar Kvernevik (Ap)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si tilråding. Kommunestyret finn at fordelane ved utbygging er større enn ulempene og at søknaden av den grunn må innvilgast, men forutset at det vert stilt krav om minstevassføring i Tverrelva.

Framlegget vart vedteke med 4 røyster.

039/16 VEDTAK:

Framlegget frå Arnar Kvernevik vart innstilt mot ei røyst.

(Det var fem røysteføre i saka.)

22.02.2016 KOMMUNESTYRET

Solveig Lien Gusdal tok opp spørsmålet om ho er ugild i saka sidan ho har vore med i arbeidet med konsesjonssøknaden. Ved avrøysting meinte 16 av kommunestyret sine medlemmer at ho var ugild i medhald av § 6, 2. ledd i forvaltningslova.

Framlegg frå **Mariel Eikeset Koren (MDG)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing, og meiner utbygging av Ommedal kraftverk ikkje vil utløyse store samfunnsmessige gevinstar som veg opp for nedbygginga av urøyvd natur. Kommunestyret rår difor mot å gje konsesjon for bygging av Ommedal kraftverk.

Det vart røysta slik:

1. Framlegget frå Mariel Eikeset Koren, som fekk ei røyst
2. MULTEK-utvalet si innstilling, som fekk 26 røyster.

026/16 VEDTAK:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si tilråding. Kommunestyret finn at fordelane ved utbygging er større enn ulempene og at søknaden av den grunn må innvilgast, men forutset at det vert stilt krav om minstevassføring i Tverrelva.

Vedtaket vart gjort mot ei røyst.